

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítanak.

A HAJNSZA FOLYTATÁSA.

Akárhogy is ítélkezett volna a bíróság Désy Zoltán perében: azt előre is biztosra lehetett venni, hogy a politikai hajnszának, melyet az ellenzék a hatalomért folytat, okvetlenül folytatása lesz.

Nem tulságosan ravasz, sőt nagyon is átlátszó fogás, amit egyelőre mint folytatást kieszeltek. Három koalíciós gróf nyilatkozik. Magukévá teszik Désy vádját a sószerződésről. Kijelentik, hogy ők »meggyőződtek« a vád igazságáról. És követelik, hogy őket is állítsák bíróság elé.

A »meggyőződés« melyet ők hirdetnek, aligha fog nagy elterjedésnek örvendeni. Ugyanezek a grófok, ugyanilyen »meggyőződéssel« hirdették néhány hónap előtt, hogy ők sohasem terveztek háboru esetére szóló rendkívüli intézkedéseket. Kevés órába telt és bebizonyult, hogy nemcsak terveztek, de javaslatot is készítettek róla, azt minisztertanácsban tárgyalták, elfogadták, aláírták, a király előzetes szentesítésére terjesztették. Akkori »meggyőződésük« ből — egy kis blamázs lett. A közvélemény meg fogja óvni önmagát attól a blamáztól, hogy megint higgyen nekik.

A meggyőződéssel hirdetett koalíciós vád legföljebb akkor találhatna némi hitelre, ha a grófok akkor, amikor a mai rendszert pártkassza gyűjtésével vádolják, egyuttal azt állíthatják magukról, hogy ők nem szereztek pénzeket a pártkasszájuk és a rendelkezési alapjuk számára. De amikor a Máv. pénztárából történt átalakulások és a függetlenségi párt szakadásának idején Kossuthék és Justhék közt lefolyt pártkassza-marakodás még mindenkinek élénk emlékezetében van; akkor igazán nagy adag cinizmus kell ahhoz, hogy nagyképű vádat harsogjanak mások ellen azért, amit ők maguk vigan csináltak.

Az egész tetemre hívás küönben átlátszó fejes. A gróf urak pert akarnak. Persze sajtópert, esküdtbíróság előtt. Azt úgy is tudják, hogy bizonyítanok

nem kell. A bíróság nem engedte meg a bizonyítást tegnap, nem fogja megengedni holnap sem, mert a bíróság nem koalíciós politikusokból áll, tehát következetes. Az esküdtekkel azonban még lehet dolgozni. Terrorizálni, félrevezetni. Három gróf megjelenése és szónoklata. Ehhez még egy Budapesten népszerű védő ovációja. Azt hiszik, hogy ennyi elég ahhoz, hogy bizonyítás nélkül kapjanak odavetett vádjaik dacára kedvező ítéletet.

A miniszterelnök nem ült fel a legujabb fogásnak. Elég ha a politikai hajnszának kiszolgáltatta marad az ország parlamentje. Semmi szükség arra, hogy igazságszolgáltatásunkat is beburjánóznia engedjük a koalíció hatalmi politikájának vádhatáisaival. A három gróf nyilatkozata papirkosárba vándorol. A becsületes józan közvélemény pedig csak örülhet annak, hogy a független magyar bíróság nem adta magát egy alantos, önző, lelkiismeretlen politikai zsákmányoló hadjárat eszközéül.

Közegészségügyi probléma.

A rendőrség
figyelmébe.

Kinos botránya volt néhány év előtt a városnak a legkényesebb ügyel kapcsolatban. Csak homályos célzásokkal emlékezett meg róla a helyi sajtó, amely fojtottan, szordinós hangon mert csak — érthetetlen okokból — írni azokról az üzelmekről, amelyekből mármár országos botrány fakadt. Azóta még kevesebb szó esett Bájának arról a szegényfoltjáról, amelyről a Bajai Hirlap egy régibb tudósítása kimutatta, hogy már ijesztő arányokat öltött.

A titkos prostitúció burjánzása ez a folt, amelyről a hatóság alig vesz tudomást. A félvárost megfertőzve találjuk, amiről az orvosok nyújthatnának tárgyilagos és megdöbbentő statisztikát, és még sem hallunk semmi olyan erélyes intézkedést, amely meg akarná gátolni a titkos prostitúciónak ezt a hallatlanmértvű nagy elterjedését. Foglalkozás nélküli, kétes egzisztenciájú nők egész serege ödög a városban, ellenőrzés nélkül és szabadon terjesztve a betegségeket. A titkos prostitúciónak ilyen vad elterjedtségére nem volt még példa Báján sem, ahol pedig ez a tünet nem új keletű s direkt következménye

a felügyelet alatt álló nyilvános házak apadásának.

Mintegy 15—20 év előtt, amikor a közegészségügyi szabályrendeletet megalkották tizenhat türt ház volt Báján s azóta háromra apadt le a számuk. A két tény közé eső részt igen könnyű kitölteni az eseményekkel. A titkos prostitúció folyton jobban terjedt s ma már veszedelmes hirté van a városnak ilyen szempontból. Elcsapott kaszirnők, kétes egzisztenciájú, sőt foglalkozása nők E'dorádónak, kihasználatlan szűz területek tekintik Báját, ahol nem kell félniök a rendőrségtől, az ellenőrzéstől és a kórháztól, amely nekik a pokol.

Fővárosi mintára már Báján is van specialis garnihotel és tudunk szállodáról is, amely ugyszólván tisztán a titkos keresetszerű prostitúció szolgálatában áll már évek sora óta, anélkül, hogy valaha is meggyült volna a hatósággal a dolga. Tud erről mindenki, csak a hatóság nem. Néhányszor kellene csak Baja éjjeli sexuális életébe tekinteni s csakhamar nagy tisztogatást lehetne e téren is végezni. Igaz eldöbentő perspektíva nyílnék meg a razziazók szeméi előtt, de nehéz próba után elérnők azt, hogy az elcsapott kaszirnők, állás nélküli cselédek stb. toloncolása után utját vágthatnók a titkos prostitúció továbbterjedésének.

A büntetőtörvénykönyv egyéb paragrafusai ba ütköző vétkekről is hosszasan számolhatunk be a sexualis kicsapongásokkal kapcsolatban. A nyájas mosoly Róza és Terka nénik, akik varróleányok fülébe duruzsolnak gazdagságról, boldogságról és finom ruhákról meg kalapokról átkozott dalokat, Bájáról sem hiányoznak. Nem nagyvárosi arányban, de a maguk módja és tehetsége szerint ezek számításai is súlyosan belejártszanak a titkos prostitúció és a marólyuggal végződő rövid lejáratu szerelmek ügyeibe. Ezek is nyugodtan végzik mesterségüket s ezeknek sem lesz soha semmi bajuk.

Nem szoktunk lapunk hasábjain pornografikus szenzációknak helyt adni, de abszurd dolognak tartjuk, hogy szó nélkül hagyjuk városunknak ez a közismert szegényfoltját. A titkos kéjnők napról-napra szaporodnak s orvosi ellenőrzés nélkül grasszálnak, a kerítőnők ravasz mosollyal legeltetik a nyvádzt szeméiket a rendelkezésükre álló leányanyagon s a helyi sajtó ezideig nem mert, úgy hisszük alaptalan, sőt vétkes álszeméremből felszisszeni.

A rendőrség ugylátszik nem tud ezekről az üzelmekről, amelyeket tehát kötelességünknek tartottunk e helyütt figyelmébe ajánlani. Súlyosabb vádakkal és konkrét adatokkal ez esetben még nem hozakodunk elő, mert úgy hisszük a rendőrség, amelyről a jóhiszeműséget fel kell tételeznünk, nem hagyja magát továbbra is félrevezettetni s rendet teremt e téren is. Megvagyunk győződve, hogy agilis

főkapitányunk, akivel egyizben már volt alkalomunk e kérdésről beszélni, ismert erélyével próbálta kiirtani városunk testéről e fukélyt, amelyről figyelmét a rendőrség sokirányú elfoglaltsága terelhetette talán el. Szeretnők remélni e purifikáló munka minél előbb való megkezdését, nehogy ránk háruljon annak a kötelezettsége is, hogy súlyos leleplezésekkel álljunk elő.

ERŐSZAKKAL

megszöktetett asszony

— Szerelmem fénykép utján. —
Hathét után válópör. — Az erőszakos szobafestő.

Saját riportunk.

Furcsa szöktetési esetről számolhatunk be ez alkalommal. Papp Pál bajai molnár 22 éves leányát erőszakkal szószoros értelemben véve elrabolta Markovits József budapesti illetőségű szobafestő. A szöktetésnek érdekes előzményei vannak, amint azt tudósítónknak sikerült kiderítenie. Az egész esetről a következő tudósításunk számol be.

Papp Fanni körülbelül egy fél év előtt elküldte egy budapesti férjes barátnőjének az arcképét. Ez az arckép nagyon megtetszett Markovits Józsefnek, aki bejáratos volt Lisszákékhoz. Elmondta nekik, hogy nőülési szándékai vannak és nagyon szeretne e célból Papp Fannival megismerkedni. Lisszákék erre elhatározták, hogy leutaznak a fiatalemberrel Bajára s bemutatják Pappéknak s ha a leány is konvenial a fiatalember, mindjárt megtartják az eljegyzést.

A vizit sikerrel járt. Papp Fanninak megtetszett Markovits József, aki elég jó megjelenésű fiatalember s így nem utasította el kérését. A szülők sem tudtak semmi kifogásolni valót Markovitsról s így mi sem állt az esküvő utjába, amelyet novemberben meg is tartottak. Markovits azt mondta, hogy Budapesten jó keresete van a szobafestés révén, az esküvő után tehát a fiatal pár felutazott a fővárosba. Az asszony szülei nagyobb összeget adtak az újdonsült férjnek butorok beszerzésére. Budapesten azután Markovits hitelbe vette meg a butorokat s néhány hét múlva ezeket is elzálogosította egy beraktározó vállalatnál. Az asszony fehérműjét és hozományát is elverte a lehető legrövidebb idő alatt.

Az asszony csakhamar rájött, hogy férje közönséges szélhámos, aki becsapta őket, hat heti együttélés után tehát hazajött Bajára a szüleihez s megindította férje ellen a válópört Markovits Budapesten elverte minden pénzét s azután Tökölön lakó édesatyjához utazott, ahonnan állandóan üldözte a feleségét leveleivel, amelyekben agyonlövással fenyegette, ha vissza nem tér hozzá. Az asszony azonban hallani sem akart erről s válasz nélkül hagyta Markovits leveleit.

Markovitsnak Baján élő öreganyja ezután négy nap előtt sürgőnyt kapott Tökölről Markovits apjának aláírásával. A sürgönyben ez állt:

József meghalt tudassátok feleségével.

MARKOVITS.

Pappék erre vissza akarták vonni a válópert, amikor tegnapelőtt váratlan fordulat állt be ebben az ügyben. Papp Fanni itthon felsőruhával foglalkozik s dr. Rimleréktől is

kapott munkát. Tegnapelőtt félnégy órakor egy cseléd állított be Pappához fiakkeron azzal az üzenettel, hogy Rimlerék kéretik próbára. Az asszony azonnal felült a 20. számú fiakkerre, amely őrült vágatásba kezdett. A Koronakávéház előtt megállt a csukott fiakker. Ott a cseléd leszállt a kocsirol, amelynél nyomban ott termett a holtak vélt Markovits s beugrott a kocsi, amely ezután a kis állomáshoz vágatott. A fiakkeros onnan visszajött s a megszöktetett asszony sorsáról mindössze az a Szabadkáról érkezett távirat értesít, amelyet az asszony szülei kaptak s amelynek szövege ez:

Pestre megyünk együtt

FANNI.

Pappék dr. Rimler János ügyvéd utján azonnal feljelentést tettek a csendőrségnél, amely az eddigi nyomozás folyamán megállapította, hogy a Rimlerék nevében irt levél a Koronakávéház kaszírőjétől származik. A kaszírő azt állítja, hogy ő nem ismerte Markovitsot s nem tudja, hogy mire kell az az irás. A fiakkeros is jóhiszeműségét hangsúlyozza, bár elismeri, hogy neki gyanus volt a dolog s úgy emlékszik, mintha az asszony egész elalélt lett volna a kisállomáson.

Kétségtelen, hogy az asszonyt Markovits beleegyezése nélkül rabolta el s valószínűleg attól való félelmében, hogy Markovits agyonlövi nem mert segítségért kiáltani. A tököli és szabadkai táviratokat is biztosan Markovits adta fel. A rendőrség sürgönyözött Budapestre Markovits letartóztatása miatt. Markovits már egyizben fejbelötte magát, de felépült s egybéként mindenre elszánt, vakmerő ember, akitől Pappék nagyon féltik leányuk sorsát. (a.)

HIREK.

— **Latinovits Pál Bátmonostor diszpolpára.** Latinovits Pált Bátmonostor község képviselőtestülete érdemei elismeréséül ünnepeles közgyűlésén egyhangulag diszpolgarává választotta.

— **Halálozás.** Özv. Groszberger Ignácné, szül. Schmidt Gizella hosszú, kinos szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz. Az elhunytban Schmidt Mari és Schmidt Adolf nővérüket gászolják.

— **Tűz.** Az elmúlt éjjel 3 órakor tűz ütött ki a Flórián és Rákóczi-utcák sarkán Weszelowszky huszárörmester házában. A ház csaknem egészen leégett. Az istállóban 2 ló egy borju és egy kutya égett benn. A tűzoltásnál a huszárok fejtettek ki nagy buzgalmat. A tüzet a baja-bátaszéki hidat őrző katonák vették észre.

— **Kiszurta a nővére szemét.** Szabalos Ilona kilenc éves bajai kisleány. Mariska nevű hugának ruha kigombolás közben kiszurta a jobb szemét. Szabados Ilona ugyanis az egyiket nem tudta kibogozni, bicskát vett elő és oly erővel feszítette a csomónak, hogy az a szétvágás után lehajló nővére szemébe szaladt és azt kiszurta.

— **Marólugot ivott.** Kalapos Mária 18 éves bajai cselédleány öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Súlyos sérüléseivel a közközházba szállították.

— **Birkózótanfolyam.** Nagy Ferenc birkózómester immár negyedik évben tart Baján birkózó tanfolyamot, amelyre 10 koronáért lehet beiratkozni.

— **A kath. Legényegylet** liceum előadását az Ipartestület nagytermében a következő programmal tartja meg: 1. Kersch Ferenc; Bölcsődal. Előadják a tanítónövendékek. 2. Barcsai József: »Miképen nő fel az ember« című tudományos felolvasása. 3. a) Mihályi Ignác: Balaton háborgása; b) Magyar népdalok. Cimbalmon játssa: Vigyázó Istvánné. 4. Az élet. Szavalja: Bencák Lajos. 5. a) Hurokolodási cuplé b) Abbázia. Énekl: László Károly, zongorán kíséri: Rózsahegyi Dezső. 6. Peterdi Sándor: A haragos feleség. Monolog. Előadja: Ártinger Erzsike. 7. Kersch Ferenc: Tréfás vonós nőgyes. Játssák a tanítónövendékek.

— **Sertésvész Baján.** Baján két udvarban sertésvész fordult elő, ennél fogva a rendőrfőkapitány a következő zárlati intézkedéseket rendelte el: 1. Kralik József Damjanich utcai és Vancsura Endre Mészáros Lázár utcai lakók fertőzött udvaraiból sertést kivinni; tilos. 2. A bajai vásárra sertés nem hajtható fel. 3. Idegen községből szekéren csakis levágás céljából hozható be sertés. 4. Sertésekre marhalevél nem állítható ki. 5. A város területéről sertést kivinni engedély nélkül tilos.

— **Villamos vasut Zomborban.** A kereskedelmi miniszter előmunkálati engedélyt adott Schöffner József okleveles mérnök, zombori lakosnak, az államvasutak Zombor állomásától kiinduló és Zombor város belterületén átvonuló, rendes nyomtávu, villamos közuti vasutra.

— **Szerelmes báró.** Megirtuk a bajai szerelmes bárónak és menyasszonyának öngyilkossági kísérletét. Néhány nap óta már tökéletesen felgyógyultak a szerelmesek s a tavasszal, amikor a vőlegény báró nagykoru lesz, megtartják az esküvőt is. Addig pedig az ügyes báró azzal teszi kellemessé menyasszonya részére a várakozási időt, hogy minél gyakrabban küldet Zsuzsikájának szebbnél-szebb élővirág csokrokat, amelyeket a báró Fogt Ferenc elismerten kiváló élővirág kőszetében rendkívül előnyös áron rendel meg.

— **Uj levelező lap.** A m. kir. postaigazgatóság új levelező lapoknak alapszine által kibocsátott, valamint az alakja is egyezik a most forgalomban levő levelezőlapjainkkal. A cimoldalokon a korona, szövegnyomás és bélyeg a belföldieknek élénk világos zöldszintű, a nemzetközietieknek pedig az eddigiekhez híven élénk piros színű. Igen praktikus ez új levelezőlapoknál, hogy a cimoldal egy függőleges vonallal két részre van osztva, úgy hogy a baloldali rész írásbeli közleményekre használható. Az új zárt levelezőlapok szintén a régiak alapszínével bírnak, vagyis kékeszürkék, a lyukasztás vonalai azonban nem metszik egymást mint eddig. A 6 filléres zárt levelezőlapokon a bélyeg, a korona és a szövegnyomás szürkés olajzöld színű, míg a 10 filléresnél élénk piros színű. Az új levelezőlapokról a »M. kir. posta« feliratot kihagyták, mert rajta van a bélyegeken is.

— **Felhívjuk b. olvasóink figyelmét** lapunk mai számához adott mellékletünkre, mely a Szegedi kereskedelmi és iparbank 1912. üzleti jelentését és mérlegét foglalja magában. Ezen tökéletes, előrelátással és szakértelemmel vezetett nagy vidéki pénzintézetünknek, — mely szegedi központja és bajai, nagyikindai és pancsovai fiókjával az egész délvidékre kiterjedő intenzív működést fejt ki — legnagyobb fióka Baján van, s az elmúlt év ösze óta helyiségei városunk diszét képező impozáns palotájában vannak elhelyezve. A bajai fiók vezetősége és helyi választmánya az elmúlt

én nyomasztó és minden üzleti életet megbé-
nítő rossz gazdasági viszonyai között is min-
den tekintetben rendelkezésre állott a bajai
piacnak és ismételt tanuljélt adta annak, hogy
feltétlen érdemes arra a kitüntető bizalomra,
amelyben a város és környéke közönségének
minden rétege részéről egyaránt részestül. Osztal-
talék fejében az intézet ugyanannyit fizet, mint
az elmúlt évben, 26 koronát és részvényének
szelvényei 1913. március 3-tól kezdve a fiók-
intézet pénztáránál, Baján beváltatnak.

SZINHÁZ.

Csütörtök: *Ibsen, Kisértetek.*

Könyves staggione társulatát szívesen fogadja
mindig a mi közönségünk, amelynek ilyenkor
adódik egy kis alkalom beleizelni a téli sze-
zónba, amittől bizony a fabódés nyári színházi
esték elszoktatták. Az érdeklődés kétségtelen
jele a sok bérlés a közönség általános láto-
gató kedve.

Az első estre Ibsennek kiválóan értékes
drámáját, a Kisérteteket tűzték előadásra. Nem
valami nagy számú közönséget vonzott ez a
tragédiája, amelynek csak a végén csillan föl
enyhén a nap néhány sugára, ennek okát
azonban abban kell találnunk, hogy Könyves
társulatától már két év előtt is láttuk a Ki-
sérteteket.

Ibsennek általában sok az olvasója és kevés
a megértője. Schmitt Jenő, a világhírű filozófus,
akit magyarságából a mi szüklátókörtéségünk
transzformált német bölcselkedővé egy kiváló
Ibsen tanulmányában plasztikusan mutatja ki
Ibsen minden színművének tendenciáját, amely
azonos, némely elváltozással Tolsztoj alázatos
és Nietsche túlfűtött fantáziája filozófiájával.
Mindhármuk szeme előtt a megistentült, az
emberen fölötti ember lebeg, s szilárd meg-
győződéssel és intuícióval mutatják meg néhány
világító sugárral azt az utat, illetőleg hegyet,
amelynek csúcán a mindentmegértő ember,
az abszolút Ész és Értelem áll.

A Kisértetek talán egyike Ibsen legnehezebb
lejártható, reprodukálható drámája. A bomla-
dozó agyvelő és az örület örökösön kábító és
sejthető jelenléte óriási feladatot ró Oszvald
játsszójára. Könyves Jenő érett művésze és
intelligenciája érdekelhetővé tette Oszvald meg-
ingó lelki egyensúlyát, az elborulás pillanatai-
ban pedig színészi erejének teljét ragyogtatta.
Herczeg Jenő egyéniségének meg nem felelő
szerepében átlagot nyújtott, bár néha felcsillant
játékában a művész is. Rónay Géza nagyon
tehetséges színésznek látszik.

Péntek: *Knoblauch, A Faun.*

A Faun utját a sikerek folytonos sorozata
jelzi Magyarországon is, aminek okát főleg
abban kell találnunk, hogy Molnár Ördöge
nálunk szimpatikus fogalom s így a Faunban
sem tudunk mást látni, mint az Ördög altere-
góját. Irodalmi értéke szerénytelen véleményem
szerint nincs. Knoblauch, aki magyar szármá-
zása, — az egész külföld hemzseg magyar
zeniktől és álprófétáktól, — azért tehetséges
ember s kitűnő angol állakult. Darabja is
tipikusan angol, egy kis Shaw hatással. A tár-
sadalom fonákja, a civilizáció és az angol
hidegvér a célpontjai a Faunnak, aki sokat
prédikál, oktat, de azért szeretetreméltó.

Színészi szempontból a Faun a legkitűnőbb
szerepek egyike. Művészt igényel, egész embert,
főlényeskedőt, némi szentimentalizmust s min-
denekfölött jó partnereket is. Herczeg Jenő
azt hiszem Hegedüs Gyula után a legjobb Faun
az országban. Brilláns, meggondolt játéka, ügyes
technikájú mozdulatai, finoman poentírozott

beszédkevalitásai csúcát mutatták. Rónay Géza
pou püs tipust határolt lőröljütékával, amely-
lyel csak megerősítette hitünket, hogy nagyon
jó színész. Zoltán angoltalan volt, Jeney zug-
bankárt játszott. Szapáry Janka sokszor jó
volt, de még többször rossz, Arany Olga ál-
landóan közepes. Szél Erzi, Löcsey és Debre-
censky ügyesen simulak a többiek játékaéhoz.

Konferanszot ígérték a Faun elé is, de nem
kaptuk meg. Be kell azonban vallanunk, hogy
nem sajnáltuk, mert a konferanszoknak min-
dég kissé lenéző, magyarázó szintük van, ezt
pedig a bajai publikum nem érdemli meg.

Helyesnek s a művészi öntudat megnyilat-
kozásának kell végül tartanunk, hogy Könyves
leintette előadás közben a beszélgetőket, akik
sajnos minden este sokan vannak.

—ay.

N y i l t t é r.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősöknek,
kik felejthetetlen kis leánykánk el-
hunytá alkalmával részvétükkel nagy
fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, fo-
gadják ezúton is hálás köszönetünket.

Baja, 1913. február 22.

Schwéger István
és családja.

Mélyen tisztelt Közönség!

Mély tisztelettel kötelességet vélek teljesíteni,
amidőn a festő- és mázoló ipar terén tett
ujabb tanulmányaimról a mélyen tisztelt Kö-
zönséget értesíteni bátor vagyok. Amint a
multban arra törekedtem, hogy folytonos ta-
nulással tökéletesítem magam, úgy ezidén is
tanfolyamot végeztem a budapesti Techno-
logiai Iparmúzeumban, ahol szerencsés voltam
a híres Pauli festőművész tanár előadásait vé-
gigtanulni.

Ugy a 3 évvel előbb, az Iparművészeti ipar-
iskolában, mint a mostani tanfolyamon elsá-
jított tanulmányaim gyakorlati alkalmazása
érdekében jelenteni szerencsés vagyok, hogy
a sokféle festő és mázoló technikák valamennyi
faját ismerem és azok előállítására vállalkozom.
Városunk több előkelő családi házat díszítet-
tem a közelmúltban is. A nemesebb fa ere-
zést (foderozást), az ujjabb és régibb stíli
eljárásokat a legfinomabb izléssel készítem.
Valamint meglepő szép dolgokat lehet készí-
teni a pép fésüléssel, masából; relléf-
sablonirozás, olajfesték és hengerelt masszák-
ból. Igen szép szövet utánzásokat, gobelin
és plasztik festés utánzatokat, damaszt
és csatlódásig hű Linerust tapéta utánzatokat
(ez utóbbiak moshatók) jutányos áron ké-
szítek.

Midőn ezeket beases tudomásul közreadom,
kérem a nagyon tisztelt uri közönségnek to-
vábbi jóindulatát.

Baja, 1913. február.

Kiváló tisztelettel

Majorosios Szilveszter
szobafestő és mázoló.

1653

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÓVIZ



A légutak
megbetegedésénél,
a garat és hörgők
hurutjánál, tüdő- és
mellhártya-gyulladásnál.

* Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelőssé-
get a szerkesztőség.

Van szerencsém a nagyérdemű kö-
zönség szíves tudomására hozni, hogy
ma csütörtök február hó 20-ikától kezdve
a világhírű Müncheni Paulaner Sörfőzde
Részvény Társaság

Szalvator sör poharanként nálam
k a p h a t ó. :-:

Szíves figyelmébe ajánlom a nagy-
érdemű közönségnek ezen különlegessé-
get, amely az összes eddigi sörkülön-
legességeket felülmúlja.

Teljes tisztelettel

Preimájer Pál

casino vendégülős.

1 pohár 44 fillér.

1654
3507/1913. kig. szám.

Hirdetmény.

A cs. és kir. 23 hadkiegészítő kertületi pa-
rancsnokság Exh. 475 számú átirata folytán
felhivatnak a város területén tartózkodó még
tényleges szolgáltra (fegyvergyakorlatra) kö-
telezett gépkocsi és motor-kerékpár tulajdono-
sok annak bejelentésére, hogy hajlandók-e
fegyvergyakorlatukat saját automobilijukon, ille-
tőleg kerékpárjaikon teljesíteni.

A jelentkezők a városi katonai ügyosztálynál
folyó hó 23 áig szóbeli vagy írásbeli nyilatko-
zatukban bementeni tartoznak a jármű ne-
mét s teljesítő képességét ezenkívül személy
szállító gépkocsiknál azt is hogy a rendelke-
zésre bocsájtandó chauffeur a hadsereg vagy
honvédség tartalékába tartozik e.

A chauffeurokért s a járművekért felmerülő
szállítási költségeket valamint az előbbieket él-
mezését a kincstár fedezi.

A használat által bekövetkezett rongálódá-
sért naponta 30 korona térítetik meg gépkoc-
sik számára s 6 korona motoros kerékpárok
számára.

Baja, 1913. évi február hó 12.

Dr. Hegedüs Aladár

kir. tanácsos, polgármester.



valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY

Egy jóházból való FIUT

tanulói felvesz Kollár A. könyvkötészete.

3896/1913. kig. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Általános Beszerzési és Szállítási Részvény-Társaság hírlaposztálya részére az »Esti Ujság« és »Pesti Tükör« c. lapoknak Baja város területén leendő utcai elárusítására az engedélyt 1913. évi február hó 20.tól május hó 20.ik napjáig terjedő időre a 136000/V. a 191. sz. B. M. rendeletben foglalt rendelkezések szigorú betartásának kötelezettsége mellett a mai napon megadom.

Baja, 1913. február. 19.

Dr. Hegedüs Aladár
kir. tanácsos, polgármester.

Földeladás.

Bajaszentistván határában a Szlatinai dűlőben 12 hold szántó és rétből álló föld

eladó vagy bérbeadó.

Bővebb felvilágosítás ad a tulajdonos

HERZMANN ZSIGMONDNÉ

Budapest, Váci-ut. 12. sz. 1652.

Házamban levő 70 éve fennállott sirkő-üzlelnék helyisége valamint ugyanott egy kényelmes lakás is kiadó. Bővebb értesítést ad SCHWARZ JÓZSEF Péter Pál-utca 12. (Sugovica part. Schwalm-ház) 1650

Házak és háztelkek eladása

a Kenderesi zug utcában levő kertem, mely alkalmas háztelkeknek is, a sporttelep tőszomszédságában és abban levő ház, Deák Ferenc, Petőfi Sándor, Czifusz Ferenc utcában levő házaim és háztelkeim kedvező feltételek mellett szabad kézből eladók. Ugyanott egy nagy raktár és nagy istálló azonnal kiadó. Bővebb értesítés nyerhető a tulajdonosnál: 1632

Deák-utca 21.

Milliók
hasznájják

Köhögés

hurut, rekedtség elnyálkásodás gőresős és számarköhögés ellen a

Kaiser-féle Mell-Karamellák

3 fenyővel

6100 közjegyzőig hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól kezkesedik a biztos sikerért, azonkívül rendkívül tápláló és kellemes ízű bonbonok. Csomagja 2 K. 40 f. Doboza 60 fill. Kapható: Gyarmati Emil, Lovassy Ö. Makray L. urak gyógyszer-tárában o o B A J A.

Brády-féle Gyomor-cseppek

ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólrhetetlenül jóhatása van emésztési zavaroknál azután páratlan gyomorrontás, gyomorégés székrekedés, fej- és gyomorgörösök, émelygés, szédülés, almatlanság, köllka, vérszegénység sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy nagy üveg K 1'60, kis üveg 90 fillér, 6 üveget K 5'40, 3 nagy üveget 4'80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszer-tára a Magyar királyhoz Bécs I. Fleischmarkt 2. Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja vörösszínű karton csomagolásra és az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot. 1436

! BIOGLOBIN !

Vérképző ital! Új erőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség vagy súlyos lelki-megrázkodtatás következtében gyengének érzi magát, ki vérszegény, kimerült, étvágytalan, fáradt vagy álmatlan az ne használjon mást mint a **Bioglobint**. Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp és erősítő szer.

1607 Egy üveg ára 3'50 K próba üveg 2 K.

Kapható: Schubert Városi gyógyszer-tárba ZOMBOR.

2 üveg vételnél portómentesen szállítatik tehát semmiféle költség. Valódi melyen cégem olvasható.

Eladó - szőlő -

a fehér Köhegyi dűlőben. Bővebbet a tulajdonosnál özv. HORÁNSZKY LÁSZLÓNE.

Reggelizés előtt felpohár SCHMIDTHAUER-féle Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

1643 Kapható helyben és környéken minden gyógyszer-tárban és jobb fűszerüzletben.

ÓH JAJ!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

ÉLJEN!

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk



Megfojt ez az átkozott köhögés

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K. Próbadoz 50 fill.

kapható gyógytárakban és drogeriákban.



Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár: Dr. Egger Leó és Egger J. Budapest, VI. Révai-u. 12.

Kapható Baján Gyarmati E. Dr. Geiringer J. Lovassy Ö. Dr. Makray L. gyógyszer-tárban.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete: Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű LOKOMOBILOK

Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig Barmely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

Igmándi keserűvíz

Azelrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 f. Nagy üveg 60 f.